

LABORE ET ZELO

Силабус навчальної дисципліни ПЕДАГОГІКА ОБДАРОВАНОЇ ДИТИНИ

Освітня програма: без обмежень

Рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий) рівень

Обсяг: 6 кредитів ЄКТС

Семестр: весняний

Дні, Час, Місце: згідно розкладу

Кафедра: соціальної педагогіки і соціальної роботи

Затверджено: протокол № 9 від 24.02.2026

Інформація про викладача

Ім'я	Останіна Ніна Степанівна
Контакти	E-mail: ostanina.ns@ndu.edu.ua . Тел. 097 210 38 17
Робоче місце	Кафедра соціальної педагогіки і соціальної роботи (ауд.204, навчальний корпус №2)
Години консультацій	Понеділок 13.00-14.30

Опис курсу

Дисципліна «Педагогіка обдарованої дитини» належить до вибіркових дисциплін підготовки здобувачів вищої освіти. необхідна для формування професійної компетентності спеціаліста соціальної сфери, який за специфікою обраної професії буде організовувати цілеспрямовану роботу з обдарованими дітьми.

Основні аспекти вивчення: теоретичні підходи до трактування поняття обдарованості; співвідношення базових понять курсу: «обдарованість», «талант», «геній», «здібності», «задатки»; особливості обдарованих дітей; моделі обдарованості у дослідженнях вітчизняних та зарубіжних учених.

Вияткову увагу акцентовано на відпрацювання вмінь, навичок практичної роботи, яке можливе за умов практичної діяльності при проведенні лекцій, семінарських занять, які є принциповою для цього курсу. У цьому визначального значення набувають: вправи, самостійна робота студентів у вигляді створення критично-аналітичного есе, інтерактивної мультимедійної міні-лекції.

Мета навчання

Метою навчальної дисципліни – формування і розвиток компетентностей з освіти обдарованих учнів та освітнього супроводу розвитку обдарованості.

Завдання курсу:

1. Ознайомлення із основними освітніми концепціями та підходами до освіти обдарованих дітей, забезпечення оволодіння аспірантами понятійним і термінологічним апаратом дисципліни.
2. Формування компетентностей з основ ідентифікації обдарованих учнів.
4. Формування компетентностей з педагогічного супроводу обдарованих дітей в

залежності від виду їх обдарованості.

5. Формування компетентностей з організації освітнього процесу у напрямі розвитку обдарованості учнів.

6. Формування компетентностей з проектування та експертизи навчальних середовищ для обдарованих дітей.

7. Формування компетентностей з наукової освіти.

8. Ознайомлення з професійними вимогами до педагога, який працює з обдарованими учнями та підходами до вирішення проблеми різноманітності в освітніх закладах.

Згідно з вимогами освітньо-наукової програми аспіранти повинні опанувати програмні компетентності:

ЗК-1. Здатність до оволодіння загальнонауковими компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, дотримання у фаховій діяльності норм професійної етики, міжкультурної толерантності, керування загальнолюдськими цінностями та академічної доброчесності в наукових дослідженнях.

ЗК-2. Здатність презентувати результати досліджень та професійно спілкуватися українською й іноземною мовами з колегами, широким академічним співтовариством і суспільством у цілому в межах свого педагогічного і лінгвістичного досвіду

ЗК-5. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми науково-педагогічного характеру.

ЗК-6. Здатність застосовувати сучасні інформаційні технології в науково-педагогічній діяльності

Очікувані результати навчання з навчальної дисципліни:

ПРН1. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування професійних задач.

ПРН5. Теоретично аргументувати шляхи подолання проблем та складних життєвих обставин, обрати ефективні методи їх вирішення, передбачати наслідки.

ПРН6. Розробляти перспективні та поточні плани, програми проведення заходів щодо формування обдарованості особистості дитини.

ПРН7. Використовувати спеціалізоване програмне забезпечення у ході розв'язання професійних завдань з розвитку обдарованості.

ПРН9. Використовувати відповідні наукові дослідження та застосовувати дослідницькі професійні навички у ході надання соціально-педагогічної підтримки обдарованій дитині.

ПРН10. Аналізувати соціально-психолого-педагогічні процеси взаємодії з обдарованими дітьми в малих та великих групах.

ПРН11. Використовувати методи профілактики для запобігання можливих відхилень у психічному розвитку, порушень поведінки, встановлені міжособистісних стосунків, попередження соціальних ризиків обдарованої дитини в складних життєвих обставинах.

ПРН14. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна соціально-педагогічна допомога.

ПРН18. Налагоджувати співпрацю з представникам різних професійних груп та громад з підтримки обдарованих дітей.

ПРН19. Виявляти сильні сторони та залучати особистісні ресурси обдарованої дитини для розв'язання їх проблем та виходу із складних життєвих обставин.

Навчальна дисципліна розрахована на читання лекцій (30 год.), проведення

семінарських (30 год.) та організацію самостійної роботи студентів (120 годин).

Лекції дають основні с прямування у вивченні дисципліни. Вони є установкою для подальшої самостійної роботи студентів з літературою, довідниками.

Практичні заняття дозволяють закріпити і поглибити знання, виробити вміння аналізувати наукові джерела, розвивати здатність до самостійних суджень, висловлювати і відстоювати свої погляди.

Методичне забезпечення складають посібники, плани практично-семінарських занять, програми.

Організація навчання

Обсяг годин	Тема
12	Тема1. Теоретико-методологічні засади вивчення проблеми обдарованості дітей.
12	Тема 2. Проблема обдарованості дітей в психолого-педагогічних дослідженнях
12	Тема 3. Педагогіка обдарованої особистості як наука та як практична діяльність
12	Тема 4. Загальна характеристика обдарованості
12	Тема 5. Освіта обдарованої особистості – особливості педагогічної підтримки
12	Тема 6. Основні підходи до вирішення проблеми організації освітнього процесу у напрямку розвитку обдарованості.
12	Тема 7. Педагогічна діагностика обдарованих дітей
12	Тема 8. Проблеми виховання обдарованих дітей.
12	Тема 9. Педагогічний супровід розвитку різних видів обдарованості
12	Тема10. Педагогічний супровід розвитку соціальної обдарованості
12	Тема 11. Супровід розвитку творчої обдарованості дітей.
12	Тема 12. Методологія розвитку інтелектуально – творчих умінь обдарованих дітей.
12	Тема 13. Концептуальні моделі навчання обдарованих дітей.
12	Тема 14. Форми та методи роботи з обдарованими дітьми.
12	Тема 15. Створення середовища підтримки обдарованих дітей в позашкільних навчальних закладах.
180	Разом

Завдання, які вирішуються в процесі вивчення дисципліни:

Ознайомлення з теоретичними засадами організації освітньо – виховного процесу з обдарованими дітьми

Ознайомлення з професійними вимогами до педагога, який працює з обдарованими учнями.

Опанувати методи та підходи щодо організації роботи з розвитку обдарованості в закладах освіти.

Формування компетентностей з організації освітнього процесу у напрямі розвитку обдарованості учнів

Вивчення особливостей соціальної адаптації та формування системи розвитку обдарованих дітей.

Оцінка результатів навчання

Підсумкова оцінка курсу буде обчислюватися з використанням таких складових:

Бали	Результат навчання, що оцінюється
3/10	Робота на практичних заняттях: <i>виступ (представлення рефератів, доповідей на основі проведеного дослідження); доповнення; добір та аналіз науково-методичних джерел; презентації; опанування навичок роботи з новими науково-методичними надходженнями.</i>
25	Виконання індивідуального навчально-дослідного завдання: <i>науково-творча практична робота з дослідження проблеми збереження здоров'я дітей в освітньому процесі та визначення шляхів зміцнення здоров'я дітей.</i>
3/15	Модульний контроль
100	Разом

Політика курсу

Безпека – понад усе.

У разі включення сигналу «Повітряна тривога» під час очного навчання ви під керівництвом викладача повинні перейти до споруд цивільного захисту і перебувати в них до скасування сигналу.

У разі включення сигналу «Повітряна тривога» під час дистанційного навчання за вашим місцем перебування, ви маєте перейти до безпечного місця та повідомити про це викладача.

Відвідування та / або участь є важливим компонентом навчального процесу. Однак, якщо студент бажає навчатися дистанційно – всю навчальну діяльність, включно з виконанням і поданням для оцінювання завдань, можна здійснювати у дистанційному режимі на сторінці курсу в середовищі УНІКОМ.

Якщо ви не були присутні на занятті через сигнал «Повітряна тривога», узгодьте з

викладачем дистанційну форму виконання завдання.

Дедлайн. Крайньою межею здачі портфоліо та проєкту є три дні до іспиту.

Переоцінка завдань можлива протягом тижня після отримання оцінки на основі заяви на ім'я завідувача кафедри у письмовій формі. Після отримання заяви, завідувач кафедри протягом тижня створить комісію з переоцінки, яка після проведення аналізу роботи студента повідомить його про своє рішення.

Перескладання здійснюється згідно з чинним положенням про організацію освітнього процесу в університеті.

Академічна доброчесність та плагіат. Кожен здобувач вищої освіти повинен ознайомитися і слідувати нормам Положення НДУ ім. М. Гоголя «Про академічну доброчесність» (<http://surl.li/uxufcx>). Всю заплановану роботу здобувачі виконують самостійно. У разі виявлення несамотійного виконання завдання, результат анулюється, а робота повертається здобувачу на переопрацювання з дотриманням правил академічної доброчесності.

При виконанні спільних завдань, потрібно зазначати внесок кожного учасника/учасниці.

Мобільні пристрої на занятті використовуються з навчальною метою.

Поведінка в аудиторії. Кожен здобувач вищої освіти повинен ознайомитися і дотримуватися Правил внутрішнього трудового розпорядку (<http://surl.li/dkhfxg>) університету, а також принципів і правил поведінки, визначених у Етичному кодексі Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя (<http://surl.li/vyonww>).

Вітається активність здобувачів із планування освітнього процесу та участь у неформальній освіті.

Рекомендовані джерела інформації

Основна:

1. Антонова О.Є. Теоретичні та методичні засади навчання педагогічно обдарованих студентів: Монографія. Житомир: Вид-во ЖДУ, 2007. 472 с.
2. Волощук В. М. Методичні основи діагностики інтелектуальної обдарованості : монографія Ін-т обдар. дитини АПН України. К. : Нац. пед. ун-т ім. М.П.Драгоманова, 2009. 167 с.
3. Здібності, творчість, обдарованість: теорія, методика, результати досліджень / За ред. В.О. Моляко, О.Л. Музики. Житомир: Вид-во Рута, 2006. 320 с.
4. Мотилько, Т. Л. Психолого-педагогічний супровід обдарованих дітей К. : Редакції загальнопедагогічних газет, 2014. 128 с. (Б-ка "Шкільного світу").
5. Тадеев П. О. Обдарованість і творчість особистості: американський підхід : монографія Т.: Навч. кн. Богдан, 2008. 240 с.

Повна інформація про навчальну дисципліну розміщена у відповідній програмі навчальної дисципліни